

.....
Pieczęć szkoły, w której odbywają się
eliminacje

.....
imię i nazwisko ucznia

.....
klasa

.....
.....
nazwa i adres szkoły ucznia

**Eliminacje szkolne XXXIX Olimpiady Artystycznej
sekcja muzyki**

Klucz do testu z wiedzy o muzyce

UWAGA! Przeczytaj uważnie polecenia zawarte w teście. Pisz starannie i bez skreśleń.
Za każde prawidłowo rozwiązane zadanie (konieczne jest rozwiązanie wszystkich
elementów zadania) – uzyskujesz **1 punkt**. Powodzenia!

Zadanie 1

Przyporządkuj każdemu z podanych twórców tytuł **opery** (wpisz właściwą nazwę gatunku).

- Georg Bizet – c) *Carmen*
- Piotr Czajkowski – e) *Dama Pikowa*
- Gioacchino Rossini – b) *Cyrulik sewilski*

a) *Hugenoci*; b) *Cyrulik sewilski*; c) *Carmen*;

d) *Jarmark soroczyński*; e) *Dama Pikowa*

Zadanie 2

Rękopisy zachowane do naszych czasów są ważnym źródłem wiedzy o muzyce dawnych epok. Wskaż rękopis, w którym wśród 1-, 2-, 3- i 4-głosowych utworów różnych kompozytorów znajduje się wiele kompozycji Philippe'a de Vitry'ego. Zbiór ten jest satyrą na panujące wówczas dworskie obyczaje, a w roli głównej występuje osioł.

Micrologus Guidona z Arezzo; *Tabulatura Jana z Lublina*; *Magnus Liber Organi*;

Musica enchiriadis; *Le Roman de Fauvel*

Zadanie 3

Wskaż przedstawiciela *minimalizmu* – kierunku w muzyce współczesnej, który został zapoczątkowany w latach 60. XX wieku.

Alfred Sznitke Arnold Schönberg **Terry Riley** Igor Strawiński

Zadanie 4

Napisz, jak zwyczajowo nazywa się cykl *6 kwartetów smyczkowych, op. 33* Józefa Haydna, który został wykonany po raz pierwszy z okazji wizyty wielkiego księcia Pawła na wiedeńskim dworze w grudniu 1781 roku.

kwartety Rosyjskie

Zadanie 5

Uporządkuj chronologicznie poniższe dzieła symfoniczne (od najdawniejszego do najmłodszego).

- a) *Symfonia pieśni żałosnych*
- b) *Symfonia a-moll „Szkocka”*
- c) *Symfonia Es-dur „Tysiąca”*

1. **b** 2. **c** 3. **a**

Zadanie 6

Spośród podanych gatunków muzycznych podkreśl cztery, w których może wystąpić allegro sonatowe.

uwertura; sonata da camera; **koncert;** **wariacje;**
kwartet smyczkowy; fuga; concerto grosso

Zadanie 7

Wskaż trzy tytuły utworów będących przejawem sonoryzmu w muzyce XX wieku.

- Witold Lutosławski, *Koncert na orkiestrę*
 - **Krzysztof Penderecki, *Tren pamięci ofiar Hiroszimy***
 - Grażyna Bacewicz, *IV Kwartet smyczkowy*
 - **Henryk Mikołaj Górecki, *Scontri***
 - **Wojciech Kilar, *Riff 62***
-

Zadanie 8

Jednym ze sposobów wykonywania średniowiecznego chorału był naprzemienny śpiew solisty i chóru. Zaznacz, które z określeń odnosi się do takiego rodzaju śpiewu.

- śpiew antyfonalny
 - **śpiew responsorialny**
-

Zadanie 9

Wśród wymienionych utworów wskaż trzy kompozycje Witolda Lutosławskiego.

- **Muzyka żałobna**
 - *Polimorfia na 48 instrumentów smyczkowych*
 - *Swinging Music*
 - *Tryptyk wielkopolski*
 - **Trzy poematy Henri Michaux**
 - **Gry weneckie**
-

Zadanie 10

Podaj imię założycielki i przełożonej klasztoru w Rupertsbergu koło Bingen, która na jego poświęcenie skomponowała moralitet *Ordo Virtutum* opowiadający o zmaganiach Cnót z Diabłem o Duszę. Jej pieśni znajdują się w zbiorze *Symphoniae armonie celestium revelationum*. Średniowieczną kompozytorkę ceniono również jako teologa, lekarkę, poetkę i nazywano „reńską Sybillą”.

Hildegarda

Zadanie 11

Do każdej opery przyporządkuj właściwą dla niej parę bohaterów.

- *Fidelio*, Ludwig van Beethoven – **c) Florestan i Leonora**
- *Straszny dwór*, Stanisław Moniuszko – **d) Miecznik i Skołuba**
- *Czarodziejski flet*, Wolfgang Amadeusz Mozart – **b) Tamino i Pamina**

a) Jontek i Halka; b) Tamino i Pamina; c) Florestan i Leonora; d) Miecznik i Skołuba;
e) Don Ottavio i Donna Anna

Zadanie 12

Wskaż kompozytora, który związany był z dworem księcia Wilhelma Ernsta w Weimarze.

a) Johann Adolf Hasse; b) Josquin des Prez; **c) Jan Sebastian Bach;** d) Alessandro Scarlatti

Zadanie 13

Podaj nazwisko kompozytora pierwszego – w historii muzyki polskiej – kompletnego cyklu mszalnego. Jaki jest tytuł tej 5-głosowej mszy a cappella, w której autor wykorzystał melodie czterech pieśni wielkanocnych i zastosował technikę imitacji? W jakiej epoce żył ten twórca?

Kompozytor: **Marcin Leopolita**

Tytuł: *Missa Paschalis*

Epoka: **renesans**

Zadanie 14

Wskaż, jakim dziełem literackim zainspirował się Ryszard Strauss, komponując poemat symfoniczny *Tako rzecze Zaratustra*.

- a) traktat Fryderyka Nietzschego;** b) dramat Fryderyka Schillera;
c) wiersz Wiktora Hugo; d) dramat Williama Szekspira
-

Zadanie 15

Kto jest twórcą poniższych trzech kompozycji?

- ♣ *Kastor i Polluks*
- ♣ *Hipolit i Arycja*
- ♣ *Les Indes galantes*

- a) Francesco Cavalli; b) Jean-Baptiste Lully; c) Henry Purcell; **d) Jean-Philippe Rameau**
-

Zadanie 16

Wskaż kompozytora, który w 1948 roku zaprezentował w paryskim radiu *Concert de bruits* złożony z 5 etiud, co dało początek muzyce konkretnej.

- a) Pierre Schaeffer;** b) Pierre Boulez; c) Karlheinz Stockhausen; d) Luigi Nono
-

Zadanie 17

W epoce renesansu znacznie wzrosła popularność muzyki instrumentalnej, co wpłynęło na zwiększenie produkcji instrumentów oraz udoskonalenie istniejącego instrumentarium. Szczególną popularność w tym czasie zyskały lutnia i organy. Spośród poniższych instrumentów wybierz ten, który był małą odmianą organów o nosowym brzmieniu.

- a) wirginał; **b) regal;** c) szpinet; d) klawikord
-

Zadanie 18

Podaj nazwę znaku notacji muzycznej, oznaczającego przedłużenie czasu trwania dźwięku. Pojawia się on najczęściej nad nutą kończącą utwór lub jego część.

fermata

Zadanie 19

Do każdej z podanych szkół kompozytorskich dopasuj nazwisko jej przedstawiciela.

- szkoła wenecka – **b) Giovanni Gabrieli**
- szkoła burgundzka – **f) Gilles Binchois**
- szkoła rzymska – **e) Giovanni Pierluigi da Palestrina**

a) Johannes Ockeghem; b) Giovanni Gabrieli; c) Leoninus; d) Orlando di Lasso;
e) Giovanni Pierluigi da Palestrina; f) Gilles Binchois

Zadanie 20

Czyją symfonię Hans von Bülow nazwał „dziesiątą symfonią Beethovena”?

Johannes Brahms (I Symfonia c-moll)

Zadanie 21

Do podanych kompozycji dopasuj odpowiednie określenie gatunku.

- *Walka Tankreda z Kloryndą*, Claudio Monteverdi – **c) madrygał**
- *Christ lag in Todesbanden*, Jan Sebastian Bach – **d) kantata**
- *Izrael w Egipcie*, Georg Friedrich Händel – **b) oratorium**

a) opera; b) oratorium; c) madrygał; d) kantata; e) pieśń; f) motet

Zadanie 22

Potwierdź lub zaneguj poniższe stwierdzenie.

Cechą starożytnej sztuki greckiej był synkretyzm, czyli jedność muzyki, poezji i ruchu.

PRAWDA / FAŁSZ

Zadanie 23

Podaj nazwisko wybitnego włoskiego kompozytora i wirtuoza skrzypiec epoki baroku. Do jego osiągnięć należy m.in. wzbogacenie techniki gry na instrumentach smyczkowych poprzez wprowadzenie nowych sposobów artykulacji oraz rozwinięcie 3-częściowego koncertu solowego. Skomponował ok. 500 koncertów, w tym ok. 350 na jeden instrument solowy i smyczki. Do popularnych utworów kompozytora należy ilustracyjny koncert *Burza na morzu* znajdujący się w zbiorze 12 koncertów op. 8.

Antonio Vivaldi

Zadanie 24

Wskaż technikę kompozytorską stosowaną we wczesnym organum.

- a) izorytmia; b) fauxbourdon; **c) nota contra notam;** d) przeimitowanie
-

Zadanie 25

Przyporządkuj tytuł utworu każdemu z podanych twórców. Jaki gatunek reprezentują wymienione kompozycje?

♣ Feliks Mendelssohn-Bartholdy – c) *Hebrydy*

♣ Hector Berlioz – b) *Karnawał rzymski*

♣ Piotr Czajkowski – d) *Rok 1812*

- a) *Coriolan*; b) *Karnawał rzymski*; c) *Hebrydy*; d) *Rok 1812*; e) *Morskie oko*

Gatunek: **uwertura**

Zadanie 26

Wskaż, jakiego instrumentu dotyczy poniższy opis.

Instrument dęty drewniany o skali obejmującej dźwięki od *b* do *a3*. Jest to prosta, koniczna, drewniana rura zakończona rozszerzoną czarą głosową, zaopatrzona w liczne otwory boczne zamykane i otwierane za pomocą klap. U wlotu instrumentu umieszczony jest podwójny stroik. Długość wynosi ok. 65 cm.

- a) flet; b) klarnet; c) saksofon; **d) obój**
-

Zadanie 27

Zaznacz, który taniec utrzymany jest w wolnym tempie, posiada metrum $\frac{3}{4}$, dostojny charakter i wykorzystuje rytmy mazurkowe.

- a) polonez; b) walc; c) polka; **d) kujawiak;** e) tarantela; f) bolero
-

Zadanie 28

Podaj nazwisko filozofa uznawanego za twórcę szkoły, która traktowała liczbę jako podstawę wszystkich rzeczy, zarówno muzyki jak i wszechświata. Stworzyła także fundamenty teorii opartej na badaniach monochordu oraz stosunków liczbowych pomiędzy interwałami. Od nazwiska tego filozofa pochodzi nazwa stroju dźwiękowego.

- a) Pitagoras;** b) Platon; c) Tomasz z Akwinu; d) Kartezjusz
-

Zadanie 29

Wskaż, który z synów Jana Sebastiana Bacha należał do najważniejszych postaci londyńskiego życia muzycznego w drugiej połowie XVIII wieku. Kompozytor ten zasłynął jako twórca oper oraz wywarł znaczący wpływ na rozwój muzyki instrumentalnej tego okresu. Pisał symfonie, koncerty, sonaty triowe. Koncertował m.in. jako pianista, czym przyczynił się do rozpowszechnienia nowego wówczas instrumentu – fortepianu.

- a) Johann Christian Bach;** b) Carl Philipp Emanuel Bach; c) Wilhelm Friedemann Bach
-

Zadanie 30

W jakim mieście odbywa się *Międzynarodowy Festiwal Moniuszkowski*?

- a) Duszniki-Zdrój; b) Gdańsk; c) Poznań; d) Wrocław; **e) Kudowa-Zdrój**
-

Weryfikacja testu w szkole:

Ogólna liczba punktów: (maks. 30 pkt)

.....
miejsowość i data pieczęć szkoły podpis osoby sprawdzającej
Weryfikacja testu w Komitecie Okręgowym O.A.:

liczba punktów po weryfikacji:

.....
miejsowość i data pieczęć Komitetu Okręgowego podpis sekretarza naukowego

**KOMITET GŁÓWNY OLIMPIADY ARTYSTYCZNEJ
WARSZAWA 2014**